

Finansieringen, val av entreprenör och inledande av reparationen av S:t Marie kyrka

Gemensamma kyrkorådet 16.01.2025 § 21

Föredragande Fastighetsdirektör Kalle Luoma

Föredragning S:t Marie kyrka, som är byggd på nordöstra sidan om biskopssätet i Korois, hör till den koncentration av de medeltida stenkyrkorna vid Vähäjoki och nedre loppet av Aura å. Stenkyrkan för församlingen, som bildades i början av 1200-talet, är ett historiskt landmärke för socknens andliga och administrativa centrum, som var beläget i närheten av biskopssätet i Korois och senare stiftets centrum Åbo domkyrka.

Enligt nutida forskning blev S:t Marie kyrka färdig och tidfästes till 1400-talet. Kyrkans nutida skepnad härstammar från den stora grundliga saneringen i början av 1980-talet, varvid utöver restaureringsarbetena av interiören reparerades konstruktioner och förbättrades utrymmenas funktion och de förnyades med de på 1930-talet installerade tekniska systemen. Den mest betydande förändringen var att lyfta fram de medeltida elementen och i motsvarande mån avlägsna det nygotiska skiktet.

Byggnaden har haft problem med inomhusluften i slutet av 2010-talet och i byggnaden har utförts reparationer genom att avleda bl.a. takvattnen i riktning bort från byggnaden. Genom de utförda reparationerna har dock inte uppnåtts önska slutresultat, eftersom det avgörande ska vara att få hindrat att luft tränger ut från byggnadens bottenbjälklag, vilket kräver att hela bottenbjälklaget förnyas. Golvkonstruktionerna har genomförts vid tidigare reparations- och ändringsarbeten på den betongplatta, som är gjuten år 1909. Ett kapillärhinder har saknats hos konstruktionen, vilket för sin del har bidragit till att en fuktskada har uppstått.

Olika alternativ för att reparera golvkonstruktionen har utretts och nu i de sista planerna föreslås det att rågolvmrådets konstruktioner i kyrkosalen förnyas i sin helhet. Man föreslår att den gamla golvkonstruktionen rivs i sin helhet och att marksubstansen under den grävs bort på så sätt att de konstruktionslager, som krävs av kapillärhindret kan utföras. Den nya golvkonstruktionen ska genomföras som en betongkonstruktion, med en bärande betongplatta samt en ytplatta i betong. Ovanpå denna ska den nya golvkonstruktionen utföras samt på en del av golvmrådena en ny tegelgolvplatta. På den nya andelen av det tegelbelagda området av golvet läggs i ytplattan av betong en vattenburen golvvärmerörledning. På golvplattans område genomförs på motsvarande sätt uppvärmning enligt tidigare sätt för genomförandet under kyrkbänkarna i kyrkosalen med nya element. Brädgolvsbeläggningen och det utvidgade tegelgolvet kan genomföras med de nutida ytmaterialen både till färgen samt dimensionerna.

Eftersom förnyandet av golvkonstruktionen utgör i sig en tung reparationsåtgärd, lönar det sig att i samband med att golvet förnyas utföra andra åtgärder, som hänför sig till att förbättra en hinderfri tillgänglighet och användbarheten. I samband med förnyandet av golvkonstruktionerna ska man förbättra kyrkosalen att vara hinderfri genom att göra vindfångets område med ett golv som är svagt sluttande samt hela kyrkosalens golv mycket svagt sluttande (c. 5,4 mm per meter). Det sluttande golvet gör det även möjligt att avlägsna nivåskillnaden på altarområdet samt mellan kyrkosalens golv. I samband med att golvkonstruktionerna förnyas skulle induktionsslingorna genomföras i kyrkosalens golvkonstruktion.

Altarområdets samt ingångens område kunde göras bättre fungerande och dess mångsidigare användning ska förbättras genom att tre eller fyra bänkrader avlägsnas framför altaret samt fyra bänkrader på bägge sidorna om mittskeppet på området vid den sida som är under läktaren. Det föreslås att bänkarna, som avlägsnas på dessa områden, ska ersättas med lösa stolar. Vidare skulle området, som ska utrustas med lösa stolar, genomföras som ett jämnt golvområde.

De funktionella ändringarna har koncentrerat sig till största delen på ingången till kyrkosalen samt till områdena närmast altaret. I närheten av ingången har planerats att öka köksinredningen samt wc-utrymmet. Vid samma ändring ändras även placeringen för den nuvarande städskrubben. Köksinredningen förses med flyttbara väggkonstruktioner, med vilken man kan få köksfunktionerna att försvinna, då de inte används.

Som tekniska reparationer skulle genomföras en förnyelse av kyrkans el-, värme- och ljudåtergivningssystem samt förbättringar av belysningen. Förbättringar behövs för kyrkans allmänna belysning samt deras reglerbarhet. I de nya planerna gör de lösa stolarna framför altaret det möjligt med en mångsidigt användning vid tillställningar av olika typ och på så sätt ska belysningen på området granskas. Vidare har man önskat förbättringar för belysningen av krucifixet och predikstolen.

Bygghuvudkommittén för den grundliga saneringen av S:t Marie kyrka har låtit utarbeta planerna, där åtgärderna för ändringarna och reparationerna har presenterats.

Bygghuvudkommittén för den grundliga saneringen av S:t Marie kyrka har för sin del godkänt planerna för projektet vid sitt möte 27.9.2024 begärt utlåtanden från S:t Marie församlings församlingsråd, kyrkliga samfällighetens handikappråd samt Museiverket. Museiverkets utlåtande har begärts 30.9.2024. Museiverket har deltagit aktivt i projektets planeringsskede och utlåtandet erhöles 7.11.2024.

Gemensamma kyrkorådet har godkänt planerna 7.11.2024 (GKR 7.11.2024/§ 178) och gemensamma kyrkofullmäktige har godkänt planerna 11.12.2024 (GKF 11.12.2024/§ 62). Planerna och de erhållna utlåtandena finns i bilaga till dessa ärendemoment. Planerna har även tillställts Kyrkostyrelsen för att fastställas.

Ansökan om bygglov har inlämnats 11.10.2024. Tillstånd för reparationsarbetena har begärts även av Kyrkostyrelsen.

Byggherrens kommitté har vid sitt möte 15.11.2024 godkänt materialet för entreprenadtävlingen och bemyndigat fastighetsservicen att utföra konkurrensutsättningen för entreprenaden. Upphandlingsannonsen har publicerats 27.11.2024. Byggarbetena ska man låta utföra som en helhetsentreprenad, där även rivningsarbetena, de tekniska VVVS -arbetena samt kartläggnings- och rengöringsarbetena av vägg- och takytorna ingår i helhetsentreprenaden. Minimikraven som ställdes på anbudsgivarna är bl.a, med avseende på omsättningen och referenserna, varvid priset brukades som grund för valet. Före den utsatta tiden 18.12.2024 erhöles sex anbud, av vilka det billigaste anbudet 1.253.494 € (998.800 € + moms 25,5 %) inlämnades av Consti Korjausrakentaminen Oy. Anbudsbegäran och jämförelsetablan för anbudet finns i bilaga.

Projektets slutkostnadsprognos är 1.950.000 €.

Slutkostnadsprognosen består av följande helheter:

- planering och byggherrekostnad 228.000
- byggandet 1.379.000
- särskilda anskaffningar och reservering 343.000.

Eftersom det är ett objekt med problem hos inomhusluften, ska alla de tyger, tavlor och föremål som ska återföras till kyrkan istandsättas och rengöras. För flyttning och konservering av föremålen och tavlorna har reserverats sammanlagt cirka 150.000 euro. Kostnadskalkylen innefattar även utarbetandet av en byggnadshistorisk utredning (cirka 73.000 euro). En specificerad slutkostnadsprognos finns i bilaga.

För investeringar ska i budgeten för år 2025 reserveras ett anslag på 1.250.000 euro och för år 2026 ska reserveras ett anslag på 500.000 euro. Utfallet av kostnaderna för investeringarna före utgången av år 2024 är knappa 200.000 euro.

Bedömningen av barnkonsekvenser: Reparationen av S:t Marie kyrka har barnkonsekvenser som avses i 10 kap. 4 § av kyrkoordningen. Efter reparationsarbetena är det möjligt att i kyrkan ordna en mera mångsidig verksamhet även för barn och unga.

Förslag

Gemensamma kyrkorådet beslutar för egen del godkänna reparationen av S:t Marie kyrka samt kostnadskalkylen för reparationsarbetena och välja Consti Korjausrakentaminen Oy som entreprenör.

Gemensamma kyrkorådet beslutar vidare föreslå för gemensamma kyrkofullmäktige att kyrkofullmäktige beslutar

1. godkänna reparationen av S:t Marie kyrka
2. bevilja för projektet ett anslag på totalt 1,95 miljoner euro (för år 2025 reserveras 1,25 miljoner euro och för år 2026 reserveras 0,5 miljoner euro)
3. välja som helhetsentreprenör för projektet Consti

Korjausrakentaminen Oy och bemyndiga fastighetsdirektören att underteckna det entreprenadavtal som behövs
4. ge tillstånd till att inleda projektet.

För ett inleda projektet krävs ännu Kyrkostyrelsens tillstånd och ett laga kraft vunnet bygglov.

Beslut Enligt förslag.

238/03.03.01.01/2024

Gemensamma kyrkofullmäktige 30.01.2025 § 14

Föredragande Gemensamma kyrkorådet

Förslag Gemensamma kyrkofullmäktige beslutar
1. godkänna reparationen av S:t Marie kyrka
2. bevilja för projektet ett anslag på totalt 1,95 miljoner euro (för år 2025 reserveras 1,25 miljoner euro och för år 2026 reserveras 0,5 miljoner euro)
3. välja som helhetsentreprenör för projektet Consti
Korjausrakentaminen Oy och bemyndiga fastighetsdirektören att underteckna det entreprenadavtal som behövs
4. ge tillstånd till att inleda projektet.

För att inleda projektet krävs ännu Kyrkostyrelsens tillstånd och ett laga kraft vunnet bygglov.

Beslut Enligt förslag.